

KİMLİK, KÜLTÜR VE DEĞİŞİM SÜRECİNDE
OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE

KÜRTLER

ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

6-8 EYLÜL 2012

BİNGÖL

*In the Context of Identity, Culture and Change From Ottomans to the
Present the Kurds International Symposium*

Di Pêvajoya Nasnamê, Çan û Guhertinê De Ji Osmanîyan Heta Îro Kurd

الأكراد من حيث الهوية والثقافة والتطور منذ العهد العثماني حتى اليوم

EDİTÖR

Doç. Dr. M. Cengiz YILDIZ

KATKIDA BULUNANLAR

Arş. Gör. Ahmet ALP

Arş. Gör. Fecri ARSLAN

Arş. Gör. Selman YEŞİL

Arş. Gör. Zahir ERTEKİN

Arş. Gör. Bedrettin BASUĞUY

BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

2013

MÜSBET MİLLİYET VE KÜRTLER

Prof. Dr. Mustafa Yılmaz KILINÇ*

ÖZET

“Sizi taife taife, millet millet, kabile kabile yaratmışım; ta birbirinizi tanımalısınız birbirinizdeki hayat-ı içtimaiyeye ait münasebetlerinizi bilirsiniz, birbirinize muavenet edesiniz. Yoksa sizi kabile kabile yaptım ki; yekdiğerinize karşı inkar ile yabancı bakasınız, husumet ve adavet edesiniz değildir”¹.

Şu ayet-i kerimeden anlaşıldığına göre müspet milliyete esas olan yardımlaşma ve birbirini tanımadır. Zaten müminler birbirinin kardeşidir. Ayet bize emrettiği gibi etnik kökeni ne olursa olsun mümin olduğu müddetçe herkes birbirinin kardeşidir. Müminler birbirine elinden geldiği kadar yardım etmek mecburiyetindedirler. Allah insanları ayrı kabile, aşiret ve milletten yaratması birbirine düşman olsunlar diye değil, bir bütünün cüz’ü olması hesabıyla birbirlerini tamamlamak için yaratmıştır. Nasıl ki bir ordu da fırkalar ve alaylar vardır. Herkesin vazifesi yardımlaşma düsturuna göre birbirlerini tamamlasın diyedir. Yoksa aynı orduda alaylar birbirine düşman olsunlar diye değildir. Aynen öyle de: heyet-i içtimaiye-i İslamiye büyük bir ordudur, kabile ve taifelere bölünmüştür. Fakat cihet-i vahdetleri vardır. Halkları bir Rezzakları bir, Peygamberleri bir, kibleleri bir, Kitapları bir, Vatanları bir, bir bir, binlerce bir bir.

İşte bu kadar bir birler uhuvveti, muhabbeti ve vahdeti iktiza ediyorlar. Demek kabile ve taifeler ayrılması,şu ayetin ilan ettiği gibi, tanışma ve yardımlaşma içindir. İnkâr için değil, düşmanlık için değildir. İşte bu tebliğde İslamiyet’in verdiği uhuvvet ve ihlas düsturlarıyla hareket edilerek, Türkler, Kürtler, Araplar ve diğer Müslümanların birbirlerine hakiki kardeş olduğunu açıklayacağız. Esas gayenin Allah’ın rızası olduğunu göstereceğiz. Rıza-i İlahi ölçüsü ile baktığımızda bütün Müslümanlar “İslam Milliyeti”dir.

İnsanlık ancak İslamiyet ile huzur bulabilir. Ve insanları ancak İslamiyet gerçek kardeş edebilir. Bu fikirleri tebliğimizde ispat etmeye çalışacağız.

* Mühendislik Fakültesi Dekanı, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep, mykilinc@gazikent@edu.tr
1 Hucurat Suresi, 13üncü ayet

1. GENEL KAVRAMLAR ve GİRİŞ

“Ey İnsanlar! Biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık; Sonra da birbirinizi tanıyasınız diye milletlere ve kabilelere ayırdık.”²

İşte yukarıdaki ayetle Allah (C.C.) insanları tanışmak ve yardımlaşmak için yarattığını beyan ediyor. Yaratan yaratırken sormamış sormuyor ki; İnsanlar yaratılmalarından sorumlu değil ama bu dünyadaki bütün fiil, söz ve her türlü davranışlarında mesuldürler ve hesap günü hesap verecekleridir. Demek başta özetlersek; İnsanlar bu dünyada Allah'ın rızasına Peygamber (A.S.M.) efendimizin sünnetine uygun yaşarsa her iki cihan saadetine ulaşmış olur.

Dinimizde müspet milliyete müsaade vardır, fakat menfi milliyetçiliğe müsaade yoktur. Her insanın fitri olarak kendi milliyetini sevmesi gayet tabii olup bu güzeldir ve müspet milliyettir. İnsanın kendi milliyetini ve kavmini sevmesinde ifrat etmesi başka millet ve kavme veya ırka düşmanlığa dönerse, işte bu dinimizin kabul etmediği menfi milliyetçilik olur ve çok zararlıdır.

Eğer insanların milletine ve kavmine olan muhabbeti onu İslam'a hadim yapıyorsa, yani İslam'a hizmete sevk ediyorsa, bu müspet bir muhabbettir. Böyle sevgiye müsaade vardır.

Yavuz Sultan Selim Han Mısır fethi dönüşü Medine'de imamın hutbesinde Yavuz Han'a “Hakim-i Haremeyn” deyince, Yavuz han onu düzeltmiş “Hadim-i Haremeyn” demiştir. Yani milliyet İslam'a hakim değil ancak hizmetçidir, hadimdir.

Bediüzzaman sık sık “Milliyetimiz müspet ve İslamiyet milliyetidir.” demektedir.

Farklı milletlere mensup olma çatışma vesilesi değildir. İnsanın değeri, mensup olduğu ırktan önce, sahip olduğu faziletlerdir. Milletinin İslam'a Kur'an'a ve imana yaptığı hizmetlerden dolayı ancak övünebilir. Yoksa hemen her milletten farklı derecelerde iyiler de, kötüler de çıkmıştır. Tarih buna şahittir. Osmanlı'nın, son dönemlerde, parçalanmasına ve Türkiye Cumhuriyeti'nde de birlik, beraberlik ve bütünlüğün tam sağlanamamasındaki esas sebeplerin başında batının içimize soktuğu nifak ve menfi milliyetçilik olmuştur. Neticede dinimizin birleştirici unsurların yok edilmesi için içten ve dıştan hainlerin çok tesiri olmuştur. Ama Kimsenin gücü yetmeyecektir. Allah bu milletten Türküyle, Kürdüyle, Arabıyla ve diğer unsurlarıyla, ümidini kesmemiştir.

² Hucurat Suresi, 49:13

2. KÜRTLER ve OSMANLI

Osmanlı Devletinden önce de Anadolu'da Kürtler Türkler arasında ilişkiler olmuştur. Selçuklular ve Beyliklerde Kürtler zaman zaman iyi veya bazen kötü ilişkiler inişli çıkışlı olmuştur. Kürtler en çok Osmanlılar döneminde rahat etmişlerdir. Bu iyi ilişkiyi de İdris-i Bitlisî (Mevlana Hakimeddin lakabı ile anılan) sağlamıştır. İdris-i Bitlisî'nin babası alim bir zat olan Mevlana Seyh Hüsameddin Ali-ül Bitlisî'dir. İdris-i Bitlis 1452-57 arasında Diyarbakır ve Bitlis'te doğduğu söylenen bir Kürttü. Eğitimini babasının "İdrisiye Medresesi"nden aldığını ve Arapça Farsça bildiğini yazmaktadırlar.

20 Nisan 1514'te İstanbul'dan sefere çıkan Yavuz Selim, 24 Ağustos 1514'te Çaldıran'da Şah İsmail'i mağlup etti. Bu savaş sonunda Kürt aşiretleri özel bir idareye tabi oldu. Kürt derebeyliğinin temeli atıldı. Soner Yalçın'ın bir yazısından aşağıdaki ifadeler alınmıştır:

"Çaldıran Savaşı'ndan sonra Yeniçerilerin huzursuzluğu nedeniyle Amasya'ya dönen Yavuz Selim, Doğu Anadolu'da düzenin sağlanması görevini İdris-i Bitlisî'ye verdi.

Molla İdris-i Bitlisî 25 Kürt aşiretini bir araya getirerek, onları Yavuz Sultan Selim Han'a biate ikna etti ve karar aldırdı.

İdris-i Bitlisî kararı bildirmek için Amasya'ya Yavuz Selim'in yanına gitti.

Dedi ki, "Yüce amaç, Safevi bölücü topluluklarını parçalamaya ve Safevi bölücüleri darmadağın etmeye yol açacak tedbirleri almak olduğuna göre, bu durumda Sultanlık Sarayı'nın adamlarından, bütün yerli beylerin itaat edecekleri ve emirlerine boyun eğecekleri birinin tayin edilmesi daha iyi olur. Böylece bu iş en hızlı ve en iyi şekilde tamamlanır."

O kişi Bıyıklı Mehmed Ağa oldu; Diyarbakır bölgesi Beylerbeyi yapıldı.İdris-i Bitlisî memnundu.

Şakir Epözdemir gibi tarihçiler bakın ne yazıyor: "O dönemlerde Doğu ve Güneydoğu bölgesi baştanbaşa Safevilerin işgali altındaydı. Bölge insanı ve beyleri bu zulümden kurtulmak için İdris-i Bitlisî'yi beklemiştir."

İdris-i Bitlisî'nin Selim Şah-namesi'nde yazdığına göre:

Ve binlerce insan, Sünni Kürt kimliğine bürünerek katliamlardan kurtuldu.

Bakınız; kişi kendini hangi kimlikte görüyorsa öyledir. Türk, Kürt, Yahudi, Ermeni, Rum, Çerkez, Laz, Gürcü, Sünni, Alevi hepsi Türkiye Cumhuriyeti'nin saygın vatandaşlarıdır.

Evet empati şart. Kardeşliğe mecburuz. (Gerçek kardeşlik İSLAMİYETLE ancak mümkün olacaktır)

Salt yaşanan acılar üzerinden siyasal rant elde etmeye çalışarak yarını inşa edemeyiz.

Sorunun kardeşlik temelinde çözülmesi isteniyor ise her türlü teröre övgüler düzmeye son vermek gerekiyor. Artık beyaz sayfa açmak şarttır.”³

Prof. Dr. Ahmet Akgündüz “Şark Meselesinin Tarihi Esasları” makalesiyle tarihi Kürt-Osmanlı ilişkilerini İdris-i Bitlisî'nin bu birleştirici faaliyetlerini, Kürt Aşiretlerinin nasıl Yavuz Sultan Han'a biat ettiklerini, Osmanlı Arşiv belgeleri ile ortaya koymuştur. Doğudaki Kürt ve Türkmen aşiretleri Osmanlı Devletine iltihak ederek çok kazançlı olmuşlardır.

Çaldıran Zaferani (1514) takip eden 1516 yılında Yavuz SULTAN Selim Han kendisine Doğu Anadolu'nun fethedilmesini tavsiye eden meşhur alim ve tarihçi İdris-i Bitlisî'ye Doğu ve Güneydoğu Bölgelerinin Osmanlı Devletine ilhakı biatleri için vazife vermiştir. O da bu vazifeyi başarıyla tamamlamıştır.

Molla İdris vasıtasıyla gönderilen bu arızanın süretini, Koca Müverrih'in Bedâyi' adlı eserindeki şekliyle aynen naklediyoruz:

"KÜRT BEYLERİNİN SULTAN SELİM'E GÖNDERDİKLERİ ARİZA" (Sadeleştirilmiş özet metin)

"Can ü gönülden İslâm Sultanına biat eyledik. İlhâdları zâhir olan Şii Safevilerden ve Safevi Tesirinde olanlardan teberri eyledik. Safevilerin neşrettiği dalalet ve bid'atleri kaldırdık ve ehl-i sünnet mezhebi ve Şafi'î mezhebini icra eyledik. İslâm Sultanının namı ile şeref bulduk ve hutbelerde dört halifenin ismini yâda başladık. Cihada gayret gösterdik ve İslâm Padişahının yollarını bekledik. Duyduk ki, Padişah, Zülkadriye Eyaletine gitmiş; bunun üzerine biz de Mevlana İdris-i Bitlisî'yi makamınıza gönderdik. Hepimizin arzusu şudur ki;

Bu muhlis ve size itaat eden bendelere yardım edesiniz. Bizim beldelerimiz Şii Safevi diyarına yakındır, komşudur ve hatta karışıktır. Nice yıllar bu mülhidler, bizim evlerimizi yıkmışlar ve bizimle savaşmışlardır. Sadece İslâm Sultanına muhabbet üzere olduğumuz için, bu inancı saf insanları o zâlimlerin zulümlerinden kurtarmayı merhametinizden bekliyoruz. Sizin inâyetleriniz olmazsa, biz kendi başımıza müstakil olarak bunlara karşı çıkamayız. Zira Kürtler, ayrı ayrı kabile ve aşiret tarzında yaşamaktadırlar. Sadece Allah'ı bir bilip Muhammed ümmeti olduğumuzda ittifak halindeyiz. Diğer hususlarda birbirimize uymamız mümkün değildir. Sünnetullah böyle cârî olmuştur. Ancak ümitvarız ki, Padişah'dan yardım olursa, Arap ve Acem Irak'ı ile Azerbeycan'dan o zâlimlerin elleri kesilir. Özellikle Diyarbekir ki, İran memleketlerinin fethinin kilidi ve Bayındırhân sultanlarının paytahtıdır, bir yıldır, Şii

³ Soner Yalçın, "DTP Tarihte Kaç Kez Kuruldu?", <http://www.odatv.com/n.php?n=ntp-tarihte-kac-kez-kuruldu-1212091200>.

Safevi askerlerinin işgali altındadır ve 50.000'den fazla insan öldürmüşlerdir. Eğer padişahın yardımı bu müslümanlara yetişirse, hem uhrevî sevap ve hem de dünyevî faydalar elde edileceği muhakkaktır ve bütün müslümanlar da bundan yararlanacaktır. Bâki ferman yüce dergâhındır."

"ARZ-I HAL-İ ÜMERÂ-İ EKRÂD" (Asıl metin)

"Can ü gönülden Sultân-ı İslâma bî'at eyledik ve Kızılbaş-ı zâhir'ül-ilhaddan teberrî eyledik. Memâlik-i Kürdistan ki, bir aylık yola karîb memleketlerdir, bid'at ve dalâlet-i Kızılbaşı kaldırıp gerü âyîn-i sünnet-i cemâ'at ve mezheb-i Şafi'îyi icra eyledik. Sultân-ı İslâm ile müşerref edüb hutbede çihar-ı yâr-ı izâmı yâd edüb kudûm-ı mevkib-i hümâyûna intizâr üzere idük ki, ... ü leşker zafer-şi'âr olub meyân-ı meydan-ı cihâdda sa'y ü içtihad göstere idik. Çünkü Sultân-ı İslâmın Alâüddevle memleketine avdetleri mesmû'ımız oldu; müttefik'ül-keâm olub dâ'i-i devletleri olan Mevlânâ İdris'i rikâb-ı kâmyâblarına gönderdük. Cümlemizin matlûbı budur ki,

Bu muhlis bendelere takviyet ve imdad buyurular. Zira ki, bizim mesâkin ve bilâdımızın bilâd-ı Kızılbaş kurb-i civarı vardır; belki muhtelittir. Nice yıllardır ki, bu mülhidler, şimşir-i sitem ile bünyâdımız kazmışdır. On dört sene bizimle azîm cenk ü cidal ederler. Mücerred Sultân-ı İslâma muhabbet üzere olduğumuz için eğer bu tâife-i pâk-i'tikadî ol zâlimlerin cevri sitemlerinden halâs-ı inâyetleri olmazsa, kendümüz istiklâl üzere ol kavme mukâvemeti tâkat edemeyüz. Zira ki, Ekrâd-ı mü'lûk tavâif ve akvâm ve aşâir-i muhtelifâtdır. Allah Te'âlâ'yı bir bilüp Muhammed ümmeti olduğumuzda müttefikleriz. Sâir husûsda birbirlerimize mütâba'at mümkün değildir. Sünnetullâh böyle cârî olmuştur. Lakin ümidvarız ki, Hüdâvendigâr'dan imdâd olursa, Bilâd-ı Irak-ı Arab ve Acem ve Azerbeycan'dan ol sitemkârların elleri kesilüb intizâ' oluna. Hususan Âmid-i Mahrûse ki, kilid-i fütûh-ı Memâlik-i İnan ve pay-ı taht-ı Selâtin-i Bayındırhânî'dir, şimdi bir yıldır ki, ol şehrin ahâlisi Sultân-ı İslâmın merhameti ümidiyle mahsûr-ı leşker-i Kızılbaşdır ve elli binden mütecâviz nüfus anda helâk olmuştur. Eğer bu sene de Sultânın nazarı bizim hâlimize olub bu bilâd-ı müslümanîye i'âne ve iğâseleri erişürse, ümididir ki, mesûbât-ı uhrevî ile envâ'-ı fütûhât ve fevâid-i dünyeviyyeye müsta'kib ve mestetbi' olacaklardır ve cemâhîr-i mü'minân andan müstefid ve müntefi' olacaklardır. Bâki ferman Dergâh-ı Mu'allânındır[3]."⁴

3. İSLAM KARDEŞLİĞİ VE BİRLİK-BERABERLİK

Kur'an ve sünnet ırkçılık fikrini reddetmiştir. Resulullah, Peygamber, efendimiz (A.S.M.) ulvi cihadını şirk ve küfür yanında ırkçılığa, menfi milliyetçiliğe karşı da yapmıştır.

⁴ Ahmet Akgündüz, "Şark Meselesinin Tarihi Esasları", <http://www.osmanli.org.tr/yazi-2-74.html>.

Bediüzzaman Hazretleri milletimizin birlik ve beraberliğinin ancak İslâm kardeşliği ile mümkün olabileceği, kavmiyetçiliğin ise, nifakı alevlendirmekle bölünmeye, parçalanmaya sebep olduğu inancındadır.

“Asabiyet-i cahiliye, birbirine tesanüd edip yardım eden gaflet, dalalet, riya ve zulmetten mürekkebe bir macundur. Bunun için milliyetçiler, milliyeti mabud ittihaz ediyorlar. Hamiyet-i İslâmiye ise, nur-u imandan in'ikas edip dalgalanan bir ziyadır.”⁵

Evet, İslâm kardeşliği, birlik ve beraberliği tesis ve temin eden en kuvvetli, en şümüllü ve ezeklen ebede kadar devam eden rabıttır. Binaenaleyh her mümin ve müslümanın bu rabıtaya ihtimam göstermesi ve bunu muhafaza etmesi hem dinen, hem aklen, hem de vicdanen vaciptir. Bilhassa bu asırda zalim düşmanların tasallutu hengâmda ırkçılık yüzünden tefrikaya düşmek erbab-ı şuur sahiplerinin kârı olmasa gerektir. İhtilâflar halledilerek İslâm kardeşliği fiilen tahkim edilmezse maazallah bütün müslümanların ebedî esarete mahkûm olarak dünya ve ahiret saadetini kaybetmeleri tehlikesi vardır. İşte bundan dolayı vahdet ve ittihadın teminine çalışmak en büyük bir cihaddır.

Eğer kavmiyetçilik, beşeri kemalâta çıkaracak düsturlara haiz olsa idi, Cenâb-ı Hak onu yasak etmezdi. Cenâb-ı Hak'ın âzametini tefekkür, insanın yaratılışındaki maksadı idrak ve mahiyetine takılan ulvî hislerin ve latifelerin hikmetlerini, sırlarını talim; ancak İslâmiyet'le kabildir, kavmiyetçilikle değil buyurarak bu tehlikeye dikkat çeker.

“Câmi-ül Ezher Afrika'da bir medrese-i umumiye olduğu gibi; Asya, Afrika'dan ne kadar büyük ise, daha büyük bir dârülfünun, bir İslâm üniversitesi Asya'da lâzımdır. Tâ ki İslâm kavimlerini, meselâ Arabistan, Hindistan, İran, Kafkas, Türkistan, Kürdistan'daki milletleri, menfî ırkçılık ifsad etmesin. Hakikî, müsbet ve kudsî ve umumî milliyet-i hakikiye olan İslâmiyet milliyeti ile Kur'anın bir kanun-u esasınının tam inkişafına mazhar olsun. Ve felsefe fununu ile ulûm-u diniye birbiriyle barışsın ve Avrupa medeniyeti, İslâmi-yet hakaikıyla tam musalaha etsin. Ve Anadolu'daki ehl-i mekteb ve ehl-i medrese birbirine yardımcı olarak ittifak etsin diye vilayat-ı şarkıyenin merkezinde hem Hindistan, hem Arabistan, hem İran, hem Kafkas, hem Türkistan'ın ortasında Medreset-üz Zehra manasında, Câmi-ül Ezher üslûbunda bir dârülfünun; hem mekteb, hem medrese olarak bir üniversite için, tam ellibeş senedir Risale-i Nur'un hakaikına çalıştığım gibi, ona da çalışmışım.”⁶

Üstad Hazretleri bu tehlikeyi önlemek gayesiyle dinî ve fennî ilimlerin birlikte okutulacağı Medresetü'z-Zehra namını verdiği bir İslâm üniversitesi kurmaya çalış-

⁵ Said Nursi, *Mesnevi-i Nuriye*, 5. Baskı, İstanbul: Envar Neşriyat, 2008, s. 112

⁶ Said Nursi, *Emirdağ Lahikası-II*, 6. Baskı, İstanbul: Envar Neşriyat, 2009, s. 224.

mış ve bu arzusunu zamanın padişahına kadar ulaştırmıştır. Fakat cihan harbinin patlak vermesiyle bu teşebbüs akim kalmıştır.

Hakikaten Üstad Hazretleri'nin bu gayesi o gün tahakkuk edebilseydi her müslümanı mustarip eden bugünkü dehşetli tablo ile karşı karşıya kalınmayacaktı.

Nitekim Osmanlılar eğitim sistemlerinde İslâm ruhunu hakim kıldıklarındandır ki, bugünkü ırkçılık ve bölücülük tehlikesine hiçbir zaman maruz kalmamışlardır.

Bilindiği gibi İslâmiyet pek büyük ve mukaddes bir saadet menbaidir; ulvî bir feyiz kaynağıdır. Cenâb-ı Vacibü'l Vücut Hazretleri dünya ve ahiret saadetini beşere İslâm dini ile bahşetmiştir.

Nasılki bir ordu firkalara, firkalar alaylara, alaylar taburlara, bölüklere, tâ takımlara kadar tefrik edilir. Tâ ki; her neferin muhtelif ve müteaddid münasebatı ve o münasebata göre vazifeleri tanınsın, bilinsin.. tâ, o ordunun efradları, düstur-u teavün altında, hakikî bir vazife-i umumiye görsün ve hayat-ı içtimaiyeleri, a'danın hücumundan masun kalsın. Yoksa tefrik ve inkısam; bir bölük bir bölüğe karşı rekabet etsin, bir tabur bir tabura karşı muhasamet etsin, bir firka bir firkanın aksine hareket etsin değildir. Aynen öyle de: Heyet-i içtimaiye-i İslâmiye büyük bir ordudur, kabail ve tavaiife inkısam edilmiş. Fakat binbir bir birler adedince cihet-i vahdetleri var. Hâlik-ları bir, Rezzakları bir, Peygamberleri bir, kibleleri bir, kitapları bir, vatanları bir, bir, bir, bir.. binler kadar bir, bir...

İşte bu kadar bir, birler; uhuvveti, muhabbeti ve vahdeti iktiza ediyorlar. Demek kabail ve tavaiife inkısam, şu âyetin ilân ettiği gibi, tearüf içindir, teavün içindir.. tenakür için değil, tahasum için değildir!..⁷

4. ANADOLU BAYRAKTARLIĞI

Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri Said Özdemir Ağabey'e şöyle diyor: "Kim Anadolu'dan, hizmetten kaçarsa cihaddan kaçmış gibidir. Ben Mekke'de dahi olsaydım Anadolu'ya gelirdim."

Üstad hazretleri, bu müslüman Türk milletinin asırlarca İslâm'a ettiği harika hizmetleri takdir etmekle birlikte, onların ırkçılık afet ve fitnesine düşmesinden de endişe duyar ve şöyle hitapta bulunur:

"İşte ey ehl-i Kur'an olan şu vatanın evlâtları:

Altıyüz sene değil, belki Abbasîler zamanından beri bin senedir Kur'an-ı Hakîm'in bayraktarı olarak bütün cihana karşı meydan okuyup Kur'an'ı ilan etmişsiniz. Milliyetinizi Kur'an'a ve İslâm'a kala yaptınız. Bütün dünyayı susturdu-

⁷ Said Nursi, Mektubat, 6. Baskı, İstanbul: Envar Neşriyat, 2009, s. 322.

nuz. Müthiş tehacümatı defettiniz. Ta; ayetine güzel bir masadak oldunuz. Şimdi Avrupanın ve Frenk-meşrep münafıklarının desiselerine uyup şu ayetin evvelindeki hitaba masadak olmaktan çekinmelisiniz ve korkmalısınız...”⁸

Mezkûr ayet-i kerime'nin meali şöyledir: “Allah, öyle bir kavim getirecektir ki, onlar Allah'ı severler, Allah da onları sever”. Üstad Hazretleri bu ayet-i kerime'ye Türklerin masadak olduğunu şöylece ifade buyurmuştur:

“Ben de bu beyan-ı İlâhî karşısında düşündüm; bu kavmin bin yıldan beri âlem-i İslâm'ın bayraktarlığını yapan Türk milleti olduğunu anladım. Bu kahraman millete hizmet yerine ve dörtyüzelli milyon (şimdi milyarlar) kardeş bedeline birkaç, akılsız kavmiyetçi kimsenin peşinden gitmem.”

Bediüzzaman Hazretleri saf ırk nazariyesinin geçersiz olduğu ve millî beraberliğinin ırkçılıkla mümkün olamayacağı kanaatindedir. Bu kanaatini aynı risalede şöyle dile getirir:

“Şu dünya yüzü, hususan şu memleketimiz, eski zamandan beri çok muhaceretlere ve tebeddülata maruz olmakla beraber, merkez-i hükümet-i İslâmiye bu vatanda teşkil olduktan sonra, akvam-ı saireden pervane gibi çokları içine atılıp, tavattun etmişler. İşte bu halde Levh-i Mahfuz açılrsa ancak hakikî unsurlar birbirinden tefrik edilebilir. Öyle ise, hakikî unsuriyet fikrine hareketi ve hamiyeti bina etmek, manasız ve hem pek zararlıdır”⁹

İslâm tarihini inceden inceye tahkik ve tedkik edersek bütün kavimlerde nice nevvar dimağların, kahraman namdâr kumandanların, nice âlimlerin ve velilerin yetiştiğini görürüz. İmam-ı Rabbani, Gavs-ı Azam gibi zatları hangi kavim ve ırktan olursa olsun ilim irfân ve kemalât sahibi bütün Müslümanlar sever ve hürmet gösterir. Bunun sebebi onların ırkları, nesep ve kavimleri değil, kemalât ve faziletleri ilim ve irfanları, takva ve salâhatlarıdır. Bunlar dünyada sevildikleri gibi ahirette de sevilir, tazim edilirler.

Bediüzzaman Hazretleri kavmiyetçiliği daima bir Frenk illeti olarak görmüş ve bu illetin doğuracağı vahim neticeyi şu şekilde ifade etmiştir. “Fikr-i milliyet bu asırda çok ileri gitmiş. Hususan dessay Avrupa zalimleri bunu İslâmlar içinde menfi bir surette uyandırıyorlar. Tâ ki parçalayıp, onları yutsunlar.”¹⁰

Dış kaynaklı ırkçılık fitnesinin İslâm âlemini parça parça etmekle yetinmeyip memleketimizde de bölücü emellerinin tahakkukuna aralıksız devam ettiğini gören Üstad Bediüzzaman Hazretleri, bu husustaki endişesini mezkûr risalesinin bir yerinde şöyle dile getirir:

⁸ Said Nursi, Mektubat, 6. Baskı, İstanbul: Envar Neşriyat, 2009, s.324.

⁹ Said Nursi, Mektubat, 6. Baskı, İstanbul: Envar Neşriyat, 2009, s.326.

¹⁰ Said Nursi, Mektubat, 6. Baskı, İstanbul: Envar Neşriyat, 2009, s.326.

“İrkçılık fikri, Emevîler zamanında büyük bir tehlike verdiği ve hürriyetin başında ‘klüpler’ suretinde büyük zararı görülmesi ve birinci Harb-i Umumî’de yine ırkçılığın istimali ile mübarek kardeş Arapların kardeş Türkler’e karşı zararı görüldüğü gibi, şimdi de uhuvvet-i İslâmiye’ye karşı istimal edilebilir ve istirahat-i umumiye düşmanları gizli dinsizler, yine o ırkçılıkla büyük zarar vermeye çalıştıklarına emareler görünüyor.”¹¹

Zaman, Bediüzzaman Hazretlerinin o günkü endişesini bugün haklı çıkarmıştır.

Üstad Bediüzzaman Hazretleri hakikî ve daimî uhuvvetin ancak İslâm kardeşliği ile mümkün olabileceğini şöyle ifade eder:

“İslâmiyetin verdiği uhuvvet içinde bin uhuvvet var; âlem-i bekada ve âlem-i berzahta o uhuvvet baki kalıyor. Onun için uhuvvet-i milliye ne kadar da kavi olsa onun bir perdesi hükmüne geçebilir, yoksa onu onun yerine ikame etmek aynı kalanın taşlarını kalanın içindeki elmas hazinesinin yerine koyup o elmasları dışarı atmak nevinden ahmakâne bir cinayettir”¹²

Bediüzzaman Hazretleri dinî rabıta yerine millî rabıtalara esas alınması halinde adalete bedel zulme düşüleceğini bu risalede şöyle beyan etmektedir:

“Unsuriyet ve milliyet esasları adaleti ve hakkı takip etmediğinden zulmeder, adalet üzerine gitmez. Çünkü unsuriyetperver bir hâkim milletdaşını tercih eder, adalet edemez”.¹³

Şimdi soralım bayrak nerede düştü nerede kalkacak? Bayrak düştüğü yerden Anadolu’dan kalkacak. Bunu biz demiyoruz bunu birçok ulema, evliya, asfiya ve bilhassa Bediüzzaman söylüyor, yani Said-i Kürdi söylüyor. Ey Kürt kardeşlerim, Arap kardeşlerim, Türk kardeşlerim ve Müslüman kardeşlerim! Bayrak yavaş yavaş kalkmaya başladı. Anadolu’da kalkan bu bayrağın etrafında, binniyet bilkast, toplanmayanlar ahirette çok pişman olacaklardır. Küçük, basit ve ahirete fayda etmeyen hesapları bırakıp bu bayrağı tutan, sahip çıkanlara destek olup İslam’ı yüceltelim. İslam’ın bayrağının, Kur’anın hükmünü dünyaya kabul ettirelim inşallah.

Peygamber Efendimizin (A.S.M.) sünnetinde efendimiz kime bayrağı vermişse arkasında gidilir. Hatta on sekiz yaşında Üsame Bin Zeyd’e, bir kölenin oğlu, Efendimiz Bayrağı vermiş, yani başkumandan yapmış. Hatta Hz. Ömer dahi emrinde idi.

¹¹ Said Nursi, Emirdağ Lahikası-II, 6. Baskı, İstanbul: Envar Neşriyat, 2009, s.222.

¹² Said Nursi, Mektubat, 6. Baskı, İstanbul: Envar Neşriyat, 2009, s.323.

¹³ Said Nursi, Mektubat, 6. Baskı, İstanbul: Envar Neşriyat, 2009, s.54.

5. SONUÇ

İnsanlığın kurtuluşu İSLAM'la olacaktır. İslam milliyeti bütün Müslümanları içine alıyor. Bediüzzaman'a göre İslam'ın bayrağı Anadolu'dan dalgalanacak ve bütün Müslümanları o bayrak altında birlik ve beraberliğe getirecektir. Hem İslam alemi hem dünya insanlığı huzura, adalete, insanlığa kavuşacaktır.

Bütün Müslümanları Anadolu'nun İslam bayrağı altında birlik ve beraberliğe yakında kavuşacağımızı ümit ediyor ve yazımızı dua ile bitiriyoruz:

“Rahmet-i İlahiyeden ümid kesilmez. Çünkü Cenab-ı Hak bin seneden beri Kur'anın hizmetinde istihdam ettiği ve ona bayraktar tayin ettiği bu vatandaşların muhteşem ordusunu ve muazzam cemaatini, muvakkat ârızalarla inşaallah perişan etmez. Yine o nuru ışıklandırır ve vazifesini idame ettirir...” Amin.¹⁴

KAYNAKLAR

AKGÜNDÜZ, Ahmet(1991), “Şark Meselesinin Tarihi Esasları”,

<http://www.osmanli.org.tr/yazi-2-74.html>.

KIRKINCI, Mehmet(2010), “Bediüzzaman Hazretlerinin İrkçıkla Mücadelesi”,

<http://www.mehmedkirkinci.com/index.php?s=article&aid=1185>

NURSI, Said(2008), *Mesnevi-i Nuriye*, 5. Baskı, İstanbul: Envâr Neşriyat.

—————(2009), *Mektubat*, 6. Baskı, İstanbul: Envâr Neşriyat.

—————(2009), *Tarihçe-i Hayat*, 6. Baskı, İstanbul: Envâr Neşriyat.

ŞAHİNER, Necmettin(2006), *Bilinmeyen Taraflarıyla Said Nursi*, İstanbul: Nesil Yayınları,

YALÇIN, Soner(2009), “DTP Tarihte Kaç Kez Kuruldu?”,

<http://www.odatv.com/n.php?n=dtp-tarihte-kac-kez-kuruldu-1212091200>.

¹⁴ Said Nursi, *Mektubat*, 6. Baskı, İstanbul: Envâr Neşriyat, 2009, s.327.